

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

Фізико-математичний факультет

Кафедра кафедри методики викладання фізики і  
дисциплін технологічної освітньої галузі

Дипломна робота

магістра

на тему: **«ЗАСОБИ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ОРГАНІЗАЦІЇ  
ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КЕРІВНИКА СЛУЖБИ  
ОХОРОНИ ПРАЦІ»**

Виконав:

студент 2 курсу ОРb1-М17 групи  
напряму підготовки 015.15

Професійна освіта (Охорона праці)

**Трач Іван Володимирович**

Науковий керівник:

**Поведа Тетяна Петрівна**, кандидат  
педагогічних наук, доцент, доцент  
кафедри методики викладання  
фізики і дисциплін технологічної  
освітньої галузі

Рецензент:

**Оптасюк Сергій Васильович**,  
кандидат фізико-математичних  
наук, доцент

м. Кам'янець-Подільський – 2018 рік

## ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1. ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОХОРОНИ ПРАЦІ.....	5
1.1. Законодавство України про охорону праці.....	5
1.2. Основні аспекти «Типового положення про службу охорони праці».....	7
1.3. Контроль за дотриманням законодавства про охорону праці. ....	10
1.4. Охорона праці жінок. ....	24
1.5. Охорона праці неповнолітніх та осіб зі зниженою працездатністю. ....	29
РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ОХОРОНИ ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВІ, В УСТАНОВІ, ОРГАНІЗАЦІЇ. ....	37
2.1. Служба охорони праці підприємства: функції, права, обов'язки. ....	37
2.2. Документообіг з питань охорони праці на підприємстві. ....	41
2.1. Нагляд та контроль за станом охорони праці. ....	43
РОЗДІЛ 3. ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ КЕРІВНИКОМ СЛУЖБИ ОХОРОНИ ПРАЦІ.....	45
3.1. Використання програмного комплексу Microsoft Office.....	45
3.2. Розумна система безпеки сповіщень на підприємстві.....	48
3.3. Авторська система управління даними в службі охорони праці. ....	50
ВИСНОВКИ.....	62
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	64

## ВСТУП

Кожна людина для забезпечення своїх життєво необхідних потреб здійснює певний вид трудової діяльності. Така діяльність людини супроводжується потенційною небезпекою на місці роботи та може призводити до травм, захворювань, погіршення самопочуття, інших негативних наслідків. Тому для мінімізації таких негативних явищ в процесі трудової активності людини розробляються і закріплюються державою методологічні основи, правові основи охорони праці працюючих. Проблема захищеності працюючого населення; організації охорони праці на підприємстві, в установі, організації виступила потужним стимулом для написання даної дипломної роботи.

**Актуальність** даної теми полягає в тому, що для забезпечення охорони праці в різних установах у наш час можна використовувати інформаційні технології, звести до мінімуму паперову роботу та перейти до використання цифрових носіїв інформації службою охорони праці.

**Метою роботи** є розробка електронного інформаційного середовища для автоматизації роботи керівника служби охорони праці підприємства.

**Об'єктом** дослідження є робота служби охорони праці на об'єкті господарювання.

**Предметом** дослідження є професійна діяльність керівника служби охорони праці, документообіг та автоматизація його управлінської роботи.

В процесі написання роботи були використані наступні **методи дослідження**: метод аналізу, за допомогою якого були проаналізовані літературні джерела з даної тематики; метод синтезу, який застосований для об'єднання окремих алгоритмів в єдину систему; метод формалізації, для представлення системи ведення документів.

**У відповідності до мети роботи, ми сформулювали наступні завдання дослідження:**

- проаналізувати законодавчі та правові основи організації охорони праці на підприємствах, в установах, закладах України;
- визначити основні функції керівника служби охорони праці, ознайомитись з його посадовими обов'язками та особливостями організаційної роботи;
- запропонувати способи оптимізації та інтенсифікації роботи керівника служби охорони праці;
- розробити програму автоматизації роботи керівника служби охорони праці;
- перевірити ефективність даної програми під час виробничої практики на підприємстві.

Практична цінність роботи полягає в тому, що в ході дослідження розроблено систему керування даними, які використовує керівник служби охорони праці на підприємстві. Програма пройшла апробацію під час виробничої практики і отримала позитивні відгуки керівника служби охорони праці відокремленого підрозділу КВС-Україна в місті Кам'янець-Подільський.

В першому розділі розглянуто правове та організаційне забезпечення охорони праці в Україні, в другому – розкрита організація охорони праці на підприємстві, визначено посадову інструкцію керівника служби охорони праці, в третьому розділі проаналізовано види програмних додатків і інформаційні технології, які покращують роботу служби охорони праці, в четвертому розділі – продемонстрована авторська програма «Система Управління Даними», яка допомагає керівнику служби охорони праці автоматизувати свою роботу.

Робота складається зі вступу, 3-ох розділів, висновків та списку використаних джерел.

## ВИСНОВКИ

У процесі виконання дипломної роботи її завдання були виконані, а мета досягнута.

У роботі проаналізовано правове забезпечення охорони праці на підприємствах, установах та закладах України. Розглянуто особливості організації охорони праці на підприємстві, посадову інструкцію та обов'язки керівника служби охорони праці. Розкрито правила ведення документації з питань охорони праці та особливості контролю за станом охорони праці на підприємстві. Запропоновано використання інформаційних технологій у службі охорони праці та розроблена авторська програма «Система управління даними», яка допомагає вести документообіг на підприємстві.

У ході дослідження ми виявили, що ведення документів – це невід'ємна частина роботи служби охорони праці на будь-якому підприємстві, виробництві, в установі, чи закладі. Ця документація включає законодавчі та розпорядчі документи з охорони праці (накази, положення, санітарні норми та правила), інструкції, що діють на об'єкті, акти розслідування нещасних випадків та професійних захворювань, журнали проведених інструктажів, іншу планову, поточну та звітну документацію з охорони праці. Об'єм роботи керівника служби охорони праці з цього питання досить значний і потребує значних затрат часу. За допомогою системи управління даними цю роботу можна спросити та оптимізувати.

Звісно, що для покращення роботи служби охорони праці можна розширити її склад. Проте, як показує практика, функції служби охорони праці, зазвичай виконує її керівник, який є один на всю службу. Щоб з роботи максимально виключити помилки, зменшити клопітку паперову роботу та пришвидшити її, потрібно якнайширше використовувати сучасні інформаційні технології.

На сьогоднішньому етапі на більшості об'єктів господарювання паперова робота і інформаційні технології частково перетинаються та

працюють разом, але згодом відбудеться повний перехід до цифрових носіїв, і все буде перенесене до баз даних та буде керуватись з комп'ютера або смартфона.

В перспективі, дану систему плануємо модифікувати під різні потреби, і її можна буде використовувати службами охорони праці в різних галузях господарювання. Цю систему можна розвивати до повноцінної бази даних на підприємстві, у якій буде зберігатись вся інформація, що стосується роботи керівника служби охорони праці.

## СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Атаманчук П.С., Мендерецький В.В., Панчук О.П., Поведа Т.П., Чорна О.Г. Безпека життєдіяльності та охорона праці: навчально-методичний посібник. – Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друк-сервіс», 2017. – 116 с.
2. Гігієнічна класифікація умов праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу. МОЗ України. — К., 2014. — 34 с.
3. Гогіташвілі Г. Г. Охорона праці на підприємствах промисловості будівельних матеріалів: Навч. посібник. — К.: ІСДО, 1993. — 252 с.
4. Державні санітарні правила і норми роботи з екранними пристроями від 14.02.2018 № 207 [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0508-18>.
5. Економіка виробничого підприємства. Навч. пос. К.: Знання, 2001-405с.
6. Закон України “Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю”, Відомості Верховної Ради (ВВР), 2018, № 13, ст.69 [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2275-19>.
7. Господарський кодекс України Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, № 18, № 19-20, № 21-22, ст.144 [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
8. Закон України “Про підприємства в Україні”, затверджений Постановою ВРУ №888-12 від 27.03.91 р. (із змінами №2470-III від 29.05.2001р.) // ВВР. – 2001. — №32. – Ст. 172.
9. Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12>.

10. Закон України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку» [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/39/95-вр>.
11. Закон України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2806-15>.
12. Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4004-12>.
13. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності» [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1105-14/ed20110101>.
14. Закон України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/877-16>
15. Закон України «Про охорону праці» // Відомості Верховної Ради України. — 8.12.92. — № 49. — С. 1475-1492 [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12>.
16. Закон України «Про охорону праці» [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12>.
17. Закон України «Про пожежну безпеку» [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3745-12>.
18. Закон України Про охорону праці (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1992, № 49, ст.668) [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12>.
19. Занюк С. С. Мотивація діяльності. — Луцьк, 1998. – 218 с.
20. Кейлер В. Экономика предприятия. Курс лекций. М. :Инфра-М, 2000-132с.



21. Кодекс законів про працю України [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08>.
22. Колот А. М. Мотивація, стимулювання і оцінка персоналу. — К., 2001. – 258 с.
23. Конституція України, затверджена Постановою Верховної Ради України від 28.06.96р. [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
24. Мірошниченко О. В. Мотивація праці. — Донецьк, 1988. – 236 с.
25. Мотиваційні основи ефективної праці в умовах ринкової трансформації економіки: 36. наук. пр. — К., 1996. – 178 с.
26. Наказ Держгірпромнагляду від 21.03.2007 р. No 55.1.11 [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0311-07>.
27. НПАОП 0.004.09-07 Типове положення про комісію з питань охорони праці підприємства [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0311-07>.
28. НПАОП 0.00-4.21-04. Типове положення про службу охорони праці. Наказ Держнаглядохоронпраці від 15.11.2004 р. No 255 [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1526-04>
29. Охорона праці в галузі інформаційних технологій : навч. посіб. / В.І. Голінько, М.Ю. Іконніков, Я.Я. Лебедев ; М-во освіти і науки України, Нац. гірн. ун-т. – Д. : НГУ, 2015. – 246 с.
30. Поведа Т.П. Основи охорони праці: дидактичне забезпечення практичних занять, самостійної роботи, контролю : навчально-методичний посібник / Т.П. Поведа Кам'янець-Подільський. – Кам'янець-Подільський: Сервіс-друк, 2015. – 242 с.
31. Поведа Т.П. Основи охорони праці: дидактичне забезпечення практичних занять, самостійної роботи, контролю : навчально-методичний посібник (вид. 2-ге, скорочене) / Т.П. Поведа Кам'янець-Подільський. – Кам'янець-Подільський: Видавець ПП Зволейко, 2016. – 88с.

32. Поведа Т.П., Чорна О.Г. Навчально-вимірювальні матеріали для самостійної роботи та контролю навчальних досягнень студентів / Поведа Т.П., Чорна О.Г. Кам'янець-Подільський. – Кам'янець-Подільський: Сервіс-друк, 2013. – 42 с.
33. Покропивний С. Ф. Економіка підприємства. Підручник. К.:КНЕУ, 2001 – 456с.
34. Практикум із охорони праці: Навчальний посібник / В.Ц. Жидецький В.С. Джигерей, В.М. Сторожук та ін.; За ред. В.Ц. Жидецького. - Львів: Афіша, 2000. - 352 с.
35. Примак Т. Економіка підприємств. Навч.пос. К.:Знання, 2001-178с.
36. Примірна інструкція з охорони праці Вимог щодо безпеки та захисту здоров'я працівників під час роботи з екранними пристроями, затверджену наказом Міністерства доходів і зборів України від 14.02.2018 №207 [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/en/z0508-18>.
37. Про затвердження Типового положення про службу охорони праці. (НПАОП 0.00-4.35-04) . [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon.rada.gov.ua/go/z1526-04>.
38. Про підприємництво: Закон України, затверджений постановою Верховної Ради України” №698-12 від 7.02.91р. [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/698-12>.
39. Сивко В.Й. Правові та організаційні основи охорони праці в Україні: Навчальний посібник. - К.: Кондор, 2003. - 140 с.
40. Типове положення про діяльність уповноважених найманими працівниками осіб з питань охорони праці. Наказ Держгірпромнагляду від 21.03.2007 р. No 56. [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0316-07>.